

Μονομελές Πρωτοδικείο Πατρών 459/1986,

Πηγή: Ε.Ε.Δ. 45/86 σελ. 505

Περίληψη: Αρμοδιότητα κατά τόπον. - Παρέκταση διά συμβάσεως. - Ανανέωση της συμβάσεως χωρίς ρήτρα προεκτάσεως. - Επικουρική σκέψη περί ακυρότητας της συμφωνίας περί παρεκτάσεως λόγω εκμεταλλεύσεως της ανάγκης και της απειρίας του μισθωτού. - Εργατικό ατύχημα. - Η ανικανότητα εκ του ατυχήματος κρίνεται όχι μόνον εν σχέσει προς το επάγγελμα του παθόντος, αλλά και εν σχέσει με οποιαδήποτε άλλη εργασία. - Σε περίπτωση μικτής καταστάσεως, η οποία περιλαμβάνει περισσότερες από μια των κατηγοριών ατυχήματος που προβλέπει ο νόμος η οφειλομένη παροχή προσδιορίζεται από την διαμορφωμένη τελικώς κατάσταση.

Κυριότερες διατάξεις: Κ.Πολ.Δ. άρθρ. 116 Ν. 551/1914 άρθρ. 1, 3.

Απόφαση Δικαστηρίου

Πρωτοδικής η κ. ΑΡΧ. ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΥ

Δικηγόροι οι κ.κ. Αντ. Σκουτέρης, Γ. Παπασωτηρίου

Η εναγόμενη, κατά τα εις τας προτάσεις της εκτιθέμενα ισχυρίζεται ότι το Δικαστήριον τούτο είναι κατά τόπον αναρμόδιον προς εκδίκασιν της κρινομένης διαφοράς, τούτο δε διότι:

- α)** η έδρα αυτής, ως και εν τη αγωγή αναφέρεται είναι αι Αθήναι,
- β)** ρητώς συνεφωνήθη κατά την κατάρτισιν της επίδικου συμβάσεως ναυτολογήσεως ότι αρμόδια Δ/ρια προς επίλυσιν οιωνδήποτε διαφορών, τυγχάνουν αποκλειστικώς τα Δ/ρια του Πειραιώς,
- γ)** η επίδικος σύμβασις, κατηρτίσθη εν Πειραιεί,
- δ)** η δε δρομολόγησις του πλοίου της εν του λιμένος των Πατρών (μετ' ενδιάμεσον σταθμόν Ηγουμενίτσας και Κερκύρας), εις Βρινδήσιον Ιταλίας, εν ουδεμία περιπτώσει δύναται να θεωρηθή ως τόπος καταρτίσεως της συμβάσεως ταύτης.

Προβάλλει δε κατόπιν τούτων την σχετικήν περί της κατά τόπον αναρμοδιότητος ένστασιν του Δικαστηρίου τούτου. Ως όμως προκύπτει εκ του παρά του ενάγοντος προσκομιζομένου και επικαλουμένου ναυτικού φυλλαδίου του ως είρηται ναυτικού, ενάγοντος, η επίδικος σύμβασις ανανεώθη την 10.8.1984 εν Πάτραις, κατά την ανανέωσιν δε ταύτην δεν περιλήφθη ο κατά την αρχικήν σύμβασιν συμφωνηθείς όρος περί αρμοδιότητος των Δικαστηρίων του Πειραιώς διά πάσαν διαφοράν αφορώσαν την επίδικον σύμβασιν. Άλλωστε η τοιαύτη περί παρεκτάσεως της αρμοδιότητος συμφωνίας, ως αποτελούσα προΐον εκμεταλλεύσεως της ανάγκης και της απειρίας του ενάγοντος (όντος ανειδικεύτου, δίχως ουδέν ιδιαίτερον προσόν, καθ' ον χρόνον το ναυτικόν επάγγελμα διέρχεται κρίσιν, υπάρχει δε ικανόν ποσοστόν ανεργίας εις την χώραν), είναι άκυρος, κατ' άρθρ. 116 Κώδ. Πολ. Δικ. και κατ' ανάλογον εφαρμογήν των άρθρων 138, 140, 147 και 150 Α.Κ., (όρ. Μπέην, Πολ. Δικονομίαν, έκδοσιν 1973, τ. 2, σελ. 260 επ.). Όθεν απορριπτέος καθίσταται ο ως άνω ισχυρισμός της εναγομένης.

Ατύχημα μισθωτού καλείται ο θάνατός του και η διαρκείας πλέον των 4 ημερών ανικανότης του προς εργασίαν, ένεκα αναπηρίας, τραυματισμού ή ασθενείας του, όταν επέρχονται άνευ δόλου αυτού και ως άμεσον αποτέλεσμα, όχι της φυσιολογικής ή παθολογικής καταστάσεώς του, αλλά της επενεργείας επί του οργανισμού του, είτε βιαίας, δυνάμεως τινός, είτε των συνεπειών εκ της διαβιώσεώς του επί μακρού υπό ανθυγιεινάς ή εκτάκτους συνθήκας (Α.Π. 117/1978, ΔΕΝ 35, 201, Εφ. Πειρ. 1166/1982, ΕΝΔ 11, 353). Εξ άλλου, περί των καταβλητέων, εν περιπτώσει εργατικού ατυχήματος αποζημιώσεων, προβλέπουν τα άρθρα 3, 4 και 5 του ν. 554/1914, ως ακολούθως "άρθρ. 3. Η κατά το άρθρ. 1 αποζημίωσις 1) εν περιπτώσει πλήρους διαρκούς ανικανότητος, περιλαμβάνειεξ (6) ετών μισθούς και δεν είναι κατωτέρα των πενήτηκοντα πέντε χιλιάδων δραχμών, εάν δε το σύνολον των μισθών των εξ (6) ετών υπερβαιήν τας εκατόν δέκα χιλιάδας δραχμάς, προστίθεται εις το ποσόν των εκατόν χιλιάδων το 1/4 της τοιαύτης υπερβάσεως, 2) εν περιπτώσει μερικής διαρκούς ανικανότητος, περιλαμβάνει το εξαπλάσιον του ποσού καθ' ο, ηλαττώθη, ή δύναται να ελαττωθή το ετήσιον εκ μισθού εισόδημα του παθόντος, ουδέποτε δε είναι ολιγώτερον των δρχ. δέκα εξ χιλιάδων πεντακοσίων. Επί ελαττώσεως δε υπερβαινούσης τας πενήτηκοντα πέντε χιλιάδας δραχμάς, προστίθεται εις το ποσόν των πενήτηκοντα πέντε χιλιάδων το 1/4 της τοιαύτης υπερβάσεως. 3) Εν περιπτώσει πλήρους προσκαίρου ανικανότητος, μη παρατεινομένης πέρα των δύο ετών, είναι ημερησία και ίση προς το ήμισυ του μισθού τον οποίον ελάμβανεν ο παθών κατά την ημέραν του ατυχήματος. Καταβάλλεται δε από της πέμπτης μετά το ατύχημα ημέρας ή από της ημέρας του ατυχήματος, προκειμένου περί ανικανότητος, διαρκεσάσης πλέον των δέκα ημερών... 4) εν περιπτώσει

μερικής προσκαίρου ανικανότητας, μη παρατεινομένης πλέον των δύο ετών, είναι ημερησία και ίση προς το ήμισυ της ελαττώσεως την οποίαν εξ αυτής υφίσταται ή δύναται να υποστή ο μισθός, ον ελάμβανεν ο παθών κατά την ημέραν του ατυχήματος. Καταβάλλεται δε από της πέμπτης μετά το ατύχημα ημέρας ή από της ημέρας του ατυχήματος προκειμένου περί ανικανότητας διαρκεσάσης πλέον των δέκα ημερών, 5) εν περιπτώσει μερικής προσκαίρου ανικανότητας, μη παρατεινομένης πέρα των δύο ετών, είναι ημερησία και ίση προς το ήμισυ της ελαττώσεως την οποίαν εξ αυτής υφίσταται ή δύναται να υποστή ο μισθός, ον ελάμβανεν ο παθών κατά την ημέραν του ατυχήματος, προκειμένου περί ανικανότητας, διαρκεσάσης πέρα των δέκα ημερών. Άρθρ. 4. Προς καθορισμόν της κατά τα ανωτέρω άρθρα αποζημιώσεως, το μεν έτος λογίζεται πλήρες, ο δε μισθός..., β) προκειμένου περί οιουδήποτε άλλου εργάτου, λογίζεται ίσος προς την υπ' αυτού και κατά τους προ του ατυχήματος δώδεκα μήνας πραγματικώς ληφθείσαν αντιμισθίαν, είτε εις είδος. Εάν, κατά την περίπτωσιν β' της προηγουμένης παραγράφου ο παθών απησχολήθη επί χρονικόν διάστημα ολιγώτερον των δώδεκα (12) μηνών προ του ατυχήματος, ως βάσει του υπολογισμού της αποζημιώσεως λαμβάνεται η πραγματική αντιμισθία ην έλαβεν από της προσλήψεώς του, ηυξημένη κατά το ποσόν της αντιμισθίας, την οποίαν κατά το χρονικόν διάστημα, το απαιτούμενον προς συμπλήρωσιν του προ του ατυχήματος δωδεκαμήνου, ηδύνατο ούτος να λάβη επί τη βάσει της μέσης αντιμισθίας εργατών ή υπαλλήλων της αυτής κατηγορίας, κατά το ειρημένον χρονικόν διάστημα. Εξ άλλου, η εκ του ατυχήματος ανικανότης κρίνεται εν σχέσει προς το επάγγελμα του παθόντος (Α.Π. 503/1959, ΔΕΝ 16, 6), αλλά και εν σχέσει με οιαδήποτε άλλην εργασίαν (Α.Π. 251/1969, ΔΕΝ 25, 660, Α.Π. 546/1967, ΔΕΝ 24, 6). Κατά την έννοιαν των άρθρων 1 και 3 του κώδ. ν. 551/1914, όστις έχει εφαρμογήν και εις ναυτικούς, εκάστη εκ των προβλεπομένων υπό των ως άνω διατάξεων παροχών, οφείλεται διά μίαν μόνον, εκ των περιπτώσεων, εργατικού ατυχήματος (θάνατον ή ανικανότητα προς εργασίαν), αι οποίαι απαριθμούνται εις το άνω άρθρ. 3. Δεδομένου δε ότι δεν προβλέπεται αποζημίωσις διά την περίπτωσιν μικτής καταστάσεως, περιλαμβανούσης πλειονος των άνω κατηγοριών ατυχήματος του άρθρ. 3, η οφειλομένη παροχή είναι εκείνη, ήτις προσδιορίζεται υπό της τελικώς διαμορφουμένης καταστάσεως (Εφ. Πειρ. 74/1983, ΕΝΔ 11, 350). Εν προκειμένω εκ της καταθέσεως των παρά του ενάγοντος εξετασθέντων μαρτύρων των προσκομιζομένων εγγράφων, ως και του συνόλου της αποδεικτικής διαδικασίας, απεδείχθησαν τα εξής: Ο ενάγων προσελήφθη παρά της εναγομένης διά συμβάσεως παροχής εξηρημένης εργασίας καταρτισθείσης εν Πειραιεί, στις 14.3.1984, ανανεωθείσης δε εν Πάτραις τας 10.8.1984, ως ναυτόπαις εις το Ε/Γ-ΟΓ πλοίον της "Γ***", ολικής χωρητικότητος 2.665 κόρων, νηολογίου Πειραιώς, αριθ. νηολογίου 3497, το οποίον εξετέλει δρομολόγια εις την γραμμήν Πατρών-Brindisi, αντί των εκάστοτε νομίμων μηνιαίων αποδοχών. Έκτοτε ούτος ειργάσθη συνεχώς παρά τη εναγομένη, έως τας 5.9.1984, ότε, κατά τας απογευματινάς ώρας, εκτελών υπηρεσίαν εις το μαγειρείον του πλοίου, ένθ' ειργάζετο, αν και είχε ναυτολογηθεί ως ναυτόπαις, η δε θέση του ήτο εις το κατάστρωμα, υπέστη εκ πτώσεώς του, κάταγμα σκαφοειδές δεξιού καρπού. Εκ του κατάγματος τούτου παρέστη ανάγκη να γυφωθή η δεξιά του χειρ και να παραμείνη ανίκανος προς πάσαν εργασίαν επί 61 ημέρας, μέχρι 5.11.1984. Πέρα της ως άνω ανικανότητος, ούτος κατέστη ανίκανος διά την συνέχισιν του ναυτικού επαγγέλματος, συμφώνως προς την 3458/6.11.1984 γνωμάτευσιν της Ανωτάτης Ναυτικής Υγειονομικής Επιτροπής (Α.Ν.Υ.Ε.), μέχρις 6.11.1984 (ορ. σχετικήν γνωμάτευσιν προσκομιζομένην και νομίμως επικαλουμένην). Ούτω ούτος εκ του άνω ατυχήματος τελικώς κατέστη προσκαίρως μερικώς ανίκανος προς εργασίαν, της ανικανότητός του ταύτης, εκτιμωμένης προς την τελικώς διαμορφωθείσαν κατάστασιν της προσκαίρου μερικής ανικανότητός του. Συμφώνως προς τας προεκτεθείσας νομικάς διατάξεις, η αποζημίωσις τούτου εκ του άνω ναυτεργατικού του ατυχήματος, θα υπολογισθή συμφώνως προς την § 4 του άρθρ. 3 του ως άνω ν. 551/1914, ως ούτος τροποποιηθείς ισχύει. Δεδομένου δε ότι ούτος, απολυθείς την 5.9.1984 λόγω του τραυματισμού του, εξημιώθη καθ' όλο το χρονικόν διάστημα καθ' ολόκληρον το ποσόν του νομίμου μισθού, ον θα ελάμβανεν από 5.9.1984 έως 6.11.1985, η δε αποζημίωσις του ανέρχεται εις το 1/2 του ποσού το οποίον θα ελάμβανεν ούτος λόγω του νομίμου μισθού του, εις είδος και χρήμα, βάσει των ισχυουσών συλλογικών συμβάσεων. (...).